

beleidsplan

Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) in Graft-De Rijp

2008 - 2011

Voorwoord

Met ingang van 1 januari 2007 trad de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) in werking. Het doel van deze wet is dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. Deze wet regelt bijvoorbeeld dat mensen die in het dagelijks leven hulp nodig hebben ondersteuning krijgen van hun gemeente. De Wmo is er niet alleen voor individuele en algemene (zorg)voorzieningen (zoals hulp in het huishouden, een rolstoel, woningaanpassing of vervoer). Daarnaast worden in deze wet mensen die zich inzetten voor hun medemens of buurt, zoals mantelzorgers en vrijwilligers, ondersteund. Ook het faciliteren van activiteiten die betrokkenheid in buurten en wijken vergroten en het bieden van bijvoorbeeld opvoedingsondersteuning maken deel uit van de Wmo.

De wetgever had verschillende redenen om de Wmo in te voeren. Een van de belangrijkste redenen was dat de Awbz-zorg onbetaalbaar en onbeheersbaar werd. Ook was geconstateerd dat er weinig samenhang bestond in de uitvoering van diverse wetten. Door de verschillende wetten in één wet onder te brengen en de uitvoering daarvan bij de gemeenten te leggen, hoopt de wetgever meer samenhang aan te brengen. Wij zullen daar in deze nota nader op ingaan.

De gemeente Graft-De Rijk startte samen met de gemeenten Schermer, Beemster en Zeevang in 2006 met de voorbereiding op de komst van de Wmo. Dit resulteerde in de 'Kadernota Wet Maatschappelijke Ondersteuning gemeenten Schermer, Beemster, Graft-De Rijk en Zeevang', de verordening Wmo, de beleidsregels en de vorming van het Wmo-loket, dat in januari 2007 van start ging. Ook de Wmo cliëntenraad is samen met de drie genoemde gemeenten opgericht. Zij adviseert de vier colleges. De Wmo-clientsraad werd telkens over de vast te stellen documenten geïnformeerd en geconsulteerd. Ook voor de opstelling van dit concept-beleidsplan heeft de Wmo-clientsraad een 12-tal uitgangspunten opgesteld en een advies over mantelzorg gemaakt. Deze en de in de Kadernota beschreven uitgangspunten zijn gebruikt bij het maken van dit concept Wmo-beleidsplan.

Samen met de drie gemeenten werd deelgenomen aan een Wmo-pilot van het ministerie van VWS. Dit heeft geresulteerd in een proeftuin met nieuwe taken in het loket: de taken van de Zorgmakelaar. Het project wordt begin 2008 geëvalueerd en vervolgens verder uitgewerkt. Ook bij het opstellen van deze nota is er nauw samengewerkt met de gemeenten Beemster en Schermer.

De colleges van de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer hebben besloten het verstrekken van Wmo-voorzieningen per 1 april 2008 in één loket gezamenlijk uit te voeren. Bij het beleidsonderdeel "prestatieveld 6" zullen wij daar nader op in gaan.

Het Wmo-beleidsplan is een parapluplan. Dit betekent dat algemene intenties en de beleidsuitgangspunten per prestatieveld worden geformuleerd. De inhoudelijke uitwerking vindt plaats in bestaande en (mogelijk) nog te ontwikkelen nieuwe beleidsplannen.

Leeswijzer nota

Per prestatieveld wordt in de volgende hoofdstukken benoemd:
wat de doelstelling is die de gemeente wil bereiken;
wat de samenhang is met de andere prestatievelden;
wat is het huidige beleid/activiteiten, oftewel: wat doen we en hebben we al;
wat de kansen en mogelijkheden zijn die het prestatieveld biedt;
welke beleidsvoornemens, inclusief tijdspad -kort geformuleerd- daaruit voortvloeien. Bij een aantal voornemens staat vermeld of de uitwerking in regionaal verband (binnen de gemeenten in Noord-Kennemerland) dan wel met de 3 gemeenten (Beemster, Schermer en Graft-De Rijk) zal worden opgepakt.

De beleidsvoornemens zullen worden uitgewerkt in voorgenomen acties en maatregelen. Deze plannen van aanpak zullen in 2008 aan u gepresenteerd worden.

In de bijlage is een overzicht opgenomen waarin per prestatieveld de doelstellingen zijn opgenomen, het huidige beleid, de beleidsvoornemens en de uitzetting in de tijd (2008-2011)

Hoofdstuk 1. De Wet maatschappelijke ondersteuning

Inhoudsopgave	Blz.
1. De Wet maatschappelijke ondersteuning	4
2. Visie	6
3. Prestatieveld 1: Leefbaarheid en Sociale Samenhang	7
4. Prestatieveld 2: Jeugd	8
5. Prestatieveld 3: Informatie en advies	10
6. Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligerswerk	12
7. Prestatieveld 5: Bevorderen deelname aan de samenleving	14
8. Prestatieveld 6: Voorzieningen voor mensen met een beperking	16
9. Prestatievelden 7, 8 en 9: Maatschappelijk opvang, OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) en verslavingszorg	18
10. Burgerparticipatie en communicatie	20
11. Bijlage I Financiën	21
12. Bijlage II Twaalf aandachtspunten van de Wmo-cliëntenraad voor het beleidsplan	22
13. Bijlage III Overzicht doelstellingen per prestatieveld, huidig beleid en beleidsvoornemens	24
14. Bijlage IV Lijst van afkortingen	27
15. Bijlage V WWZ (Wonen, welzijn en zorg)Project De Verbinding omschrijving deelprojecten	28
16. Bijlage VI Klachtenregeling gemeente Graft-De Rijp	29

1. De Wet maatschappelijke ondersteuning

In deze paragraaf gaan we in op het ontstaan van de Wmo, de doelstelling van de Wmo, de gemeentelijke verantwoordelijkheid en de taakstelling.

Aanleiding Wmo

Een aantal ontwikkelingen vormde voor de Rijksoverheid de aanleiding voor het maken van de Wmo. Hieronder gaan wij daar kort op in:

Vergrijzing, ontgroening en vermaatschappelijking van de zorg

Dit zijn twee tegengestelde ontwikkelingen die elkaar versterken. Enerzijds is er vergrijzing en maatschappelijke zorg, anderzijds ontgroening. Met vermaatschappelijking van de zorg wordt bedoeld dat mensen die zorg behoeven langer dan vroeger zelfstandig blijven wonen. Deze ontwikkeling leidt tot een hogere zorg- en ondersteuningsvraag. Anderzijds is er ontgroening. Dit houdt in dat er minder mensen zijn om de zorg en ondersteuning te leveren en te betalen.

Awbz terugbrengen naar zijn oorspronkelijke doel

Oorspronkelijk werd de Awbz in het leven geroepen voor onverzekerbare zorg zoals instituutzorg. De bekostiging vindt plaats op basis van het 'solidariteitssysteem'; er wordt meebetaald via het salaris. De afgelopen jaren zijn er voorzieningen onder de Awbz geschoven die niet gezien kunnen worden als onverzekerbare zorg, zoals hulp bij het huishouden.

Positie gemeente op snijvlak wonen, welzijn en zorg

De vermaatschappelijking van de zorg beoogt dat iedereen kan meedoen; van oud tot jong, voormalige instituutbewoners e.a. Dat betekent meer dan wonen in een gewoon huis in een gewone wijk; zorg en welzijn moeten zo zijn ingericht dat het zo gewoon mogelijk deelnemen aan de samenleving mogelijk is. Dit vraagt om maatwerk per (kwetsbare) doelgroep: ouderen vragen om andere ondersteuning dan mensen met een verstandelijke beperking. Dit vergt nieuwe vormen van samenwerking. De Wmo moet de regiepositie van de gemeente versterken en vergroten, om meer samenhang tussen de diverse voorzieningen aan te brengen.

Verzorgingsstaat te duur en in onbalans

Uit studies voorafgaande aan de invoering van de Wmo bleek dat een deel van de maatschappij de toegang tot een aantal basisvoorzieningen miste. Ook bleek er sprake te zijn van een aantal structurele tekortkomingen van de verzorgingsstaat: geen 'nee' zeggen tegen mensen die publieke middelen feitelijk niet nodig hebben, diverse procedures en criteria die het niet eenvoudig maken om 'nee' te zeggen en onvoldoende gebruik maken van de eigen mogelijkheden en initiatieven van burgers.

Bezuiniging en ombuiging

De Awbz werd onbetaalbaar. Herziening was nodig om de verzorgingsstaat betaalbaar te houden.

Eigen verantwoordelijkheid burgers

De vraag naar zorg en ondersteuning neemt niet alleen toe als gevolg van vergrijzing, maar ook door de hogere verwachtingen die de burger van de overheid heeft. Dit komt door een houding waar het claimen van (verzekerde) rechten op langdurige zorg en ondersteuning deel van uitmaken. Ook politieke keuzes liggen hieraan ten grondslag, waarbij de focus teveel gericht was op de keuzevrijheid en te weinig op het stimuleren van de eigen verantwoordelijkheid van mensen binnen hun maatschappelijke verbanden.

Doelstelling Wmo

Het maatschappelijke doel van de Wmo is "meedoen", ook wel maatschappelijke participatie genoemd.

Maatschappelijke participatie kent 3 varianten.

1. het participeren in allerlei activiteiten zoals het hebben van betaald werk, lid zijn van een vereniging, het deelnemen aan sociale verbanden of het bezoeken van evenementen;
2. meehelpen als vrijwilliger of mantelzorger;
3. het mede vormgeven aan beleid via inspraak en actief burgerschap.

Voor maatschappelijke participatie geldt dat de burger zelf verantwoordelijk en voldoende zelfredzaam is om aan de samenleving deel te nemen. Mocht dit niet zo zijn en kunnen familie, vrienden en directe omgeving geen of onvoldoende ondersteuning bieden, dan heeft de gemeente de taak om de beperkingen te compenseren zodat wel kan worden deelgenomen aan de samenleving.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid Wmo

De Wmo trad in werking op 1 januari 2007 en verving een aantal wetten zoals aangegeven in onderstaande tabel:

Voor 1-1-2007	Na 1-1-2007
Welzijnswet (gemeente)	Wmo
Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg)	Wmo
Huishoudelijke verzorging in de Awbz (Algemene wet bijzondere Ziektekosten)	Wmo
Zorggerelateerde subsidieregelingen in Awbz /Zfw (Zieken-Fondswet)	Wmo
Ondersteunende en activerende begeleiding Awbz	Awbz (op termijn Wmo)
Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	Wmo (centrumgemeenten)
Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Wcpv, Wet collectieve preventie volksgezondheid)	Wmo (centrumgemeenten)

Integraliteit

De verantwoordelijkheid is gevat in een 9-tal velden waarop gemeenten beleid dienen te ontwikkelen. De verschillende prestatievelden kunnen niet los van elkaar gezien worden. Zij staan onderling in meer

of mindere mate met elkaar in verbinding. Dit vraagt om een integrale benadering bij de beleidsontwikkeling

en uitvoering. Naast de Wmo is er nog andere wetgeving (bijvoorbeeld op het terrein wonen en zorg) waarmee ook rekening gehouden dient te worden. De integrale benadering strekt zich ver uit: van

het brede school beleid tot het jeugdbeleidsplan, van accommodatiebeleid tot beleid ten aanzien van nieuwbouwwijken e.a..

De verantwoordelijkheid is gevat in een 9-tal prestatievelden waarop gemeenten beleid dienen te ontwikkelen.

1. Het bevorderen van sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden
3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.
4. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem .
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch hun probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer.
7. Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang.
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

2. Visie

Deze paragraaf gaat in op de visie die de gemeente Graft-De Rijk hanteert bij de uitvoering van de Wmo, zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 21 september 2006.

De gemeente Graft-De Rijk kenmerkt zich als een gemeente waarin mensen bij elkaar betrokken zijn en kent een rijk en bruisend verenigingsleven. Met behoud van respect voor ieders eigenheid voelen de inwoners zich verantwoordelijk voor elkaar. Het samenspel van respect, betrokkenheid en verantwoordelijkheid strekt zich uit van gemeente, lokale organisaties/instaties tot en met individuele burgers, over en weer. Dat dit werkelijk ook zo is, blijkt elk jaar weer bij activiteiten als het Midwinterfeest en de Kinderzomerspelen, maar ook uit het grote corps vrijwilligers waardoor deze en andere activiteiten mogelijk zijn. We noemen er enkele: de buurtbus, huisbezoek in het kader van Aangenaam, begeleiding van vluchtelingenwerk en activiteiten voor ouderen. Deze betrokkenheid is een uiting van het begrip 'civil society', ofwel de zorgzame samenleving:

'Een zorgzame samenleving, bestaat uit een systeem van verbanden waar mensen vrijwillig deel van uitmaken. De 'civil society' gaat uit van betrokkenheid van burgers bij de publieke zaak, vergroting van maatschappelijk zelfbestuur, minder overheidsbemoedienis, beperking van commerciële invloeden en versterking van gemeenschapszin en tolerantie.'

Een goed functionerende 'civil society', waarin inwoners elkaar informele zorg bieden, zal het beroep op individuele voorzieningen vermoedelijk doen dalen.

Naast de gemeente spelen bij de versterking en uitbouw hiervan de lokale vrijwilligersorganisaties en het verenigingsleven (en vanuit de maatschappelijke betrokkenheid voor de lokale samenleving) ook de professionele organisaties een duidelijke rol.

De genoemde partijen dragen vanuit hun rol en betekenis die daaruit voortvloeien een collectieve verantwoordelijkheid om zorg en aandacht te hebben voor en naar elkaar zodat inwoners van Graft-De Rijk vanuit hun eigen kracht kunnen blijven meedoen aan de (lokale) samenleving.

Daarnaast geeft de gemeente gerichte aandacht en ondersteuning aan specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld vrijwilligers, mantelzorgers, mensen met lichamelijke en of psychosociale beperkingen) die ondersteuning bij bepaalde activiteiten nodig hebben.

De gemeente Graft-De Rijk maakt deel uit van de regio Noord Kennemerland, met daarin een grote stad, Alkmaar. Daarnaast werkt Graft-De Rijk samen met de gemeenten Schermer en Beemster, twee gemeenten welke zich net als Graft-De Rijk onderscheiden door hun dorpse en plattelands karakter.

Graft-De Rijk neemt deel aan grotere regionale voorzieningen als het gaat om voorzieningen, die een kleine gemeente niet alleen in stand kan houden. De dorpen in onze gemeente kenmerken zich door de onderlinge betrokkenheid van haar inwoners en die van de lokale samenleving. Dit komt naar voren bij de wijze waarop verschillende vrijwillige en professionele organisaties zich actief opstellen bij het realiseren van informele zorgvoorzieningen in bijvoorbeeld Aangenaam/WonenPlus en het Wonen, welzijn en zorg-project "De Verbinding" (zie bijlage V) .

Naar aanleiding van het voorgaande formuleert de gemeente Graft-De Rijk haar visie als volgt:

De gemeente Graft-De Rijk voert een Wmo-beleid waarbij zij ernaar streeft dat al haar burgers gebruik kunnen maken van en kunnen participeren in algemene en collectieve voorzieningen (toegankelijk voor valide- en invalide inwoners) op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

3. Prestatieveld 1: Leefbaarheid en Sociale Samenhang

Hierbij gaat het om het zorgen voor (aantrekkelijke) plekken in de dorpen, wijken en buurten waar mensen (jong en oud) elkaar kunnen ontmoeten. Dit prestatieveld heeft twee belangrijke uitgangspunten.

Ten eerste dat bewoners zelf bepalen wanneer hun omgeving leefbaar is of op welke wijze de leefbaarheid verbeterd kan worden. En ten tweede het basisprincipe om uit te gaan van de schaal van kernen. Dit vergroot de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten en te leren kennen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente bevordert deelname aan het sociale leven, actief burgerschap en zelfredzaamheid van haar inwoners door dorpsgericht werken te zien als basiswerkwijze bij beleidsontwikkelingen, door ontwikkeling van dorpscentra in Graft-De Rijk te faciliteren en door haar inwoners te betrekken bij de ontwikkeling van het beleid op de diverse terreinen.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Uitgangspunt van dit prestatieveld is de "civil society". Hier ligt de basis voor het realiseren van resultaten op vrijwel alle overige prestatievelden. Het versterken van de onderlinge samenhang en betrokkenheid creëert draagvlak om invulling te geven aan bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of mantelzorgondersteuning. Leefbaarheid en sociale samenhang gaan iedereen (burger, instanties, verenigingen e.a.) aan. Iedere inwoner is vanuit de eigen rol (potentieel) betrokkene. Als mensen zich voor elkaar verantwoordelijk voelen zal er minder beroep worden gedaan op door de gemeenschap bekostigde voorzieningen.

Dit prestatieveld komt vooral tot uiting bij de volgende beleidsterreinen: dorpsgericht werken, dorpsontwikkelingsplannen, burgerparticipatie, accommodatiebeleid, gemeentelijk subsidiebeleid, ouderenbeleid, jeugdbeleid, kunst en cultuur, vrijwilligersbeleid en de brede schoolontwikkeling.

Wat doen we en hebben we al?

- Subsidies aan verenigingen, ouderenorganisaties
- Deelprojecten Wwz De Verbinding (waaronder steunpunten in kleine kernen)
- Strategienota Land van Leeghwater 2005-2008
- Focus op Vitaliteit
- Nota Cultuurbeleid 'Graft-De Rijk, vol van cultuur en historie' 2005-2010
- Nota Vrijwilligersbeleid 2006-2010
- Nota Ouderenbeleid
- Nota accommodatiebeleid
- Notitie Burgerparticipatie

Kansen en mogelijkheden

Om de 'civil society' inhoud te geven vormen ontmoetingsplekken in diverse vormen en multifunctionele accommodaties (gemeenschapshuizen, brede scholen, kerken e.a.) een belangrijke basis. Bij het creëren van spel/sport/recreatiemogelijkheden is het belangrijk om de lokale behoefte in beeld te hebben en na te gaan welke rol bewoners (bijvoorbeeld bij het beheer) kunnen vervullen. Aspecten als schoon, veilig, en aantrekkelijk zijn kernbegrippen bij ontmoetings- en spel/sport/recreatiemogelijkheden. Binnen het uitvoeringsplan van het Wwz (Wonen, welzijn en zorg)-project "De Verbinding" is een aantal deelprojecten gericht op versterking van de kleine kernen middels ontmoetingsplekken en service- en informatiepunten.

Leefbaarheid en sociale samenhang krijgen een prikkel als er periodiek activiteiten en ontmoetingsmomenten plaatsvinden. Met het beschikbaar stellen van speciaal daarvoor bedoelde subsidies kan de gemeente dit stimuleren en ondersteunen.

De gemeente besteedt hieraan aandacht middels het minimabeleid zodat ook mensen met financiële beperkingen kunnen deelnemen aan de lokale samenleving.

Beleidsvoornemens prestatieveld 1: leefbaarheid en sociale samenhang	2008	2009	2010	2011
• In het kader van het Masterplan accommodatiebeleid ontwikkelen met daarin aandacht voor de brede schoolontwikkeling in de vorm van een MFO (Multifunctionele onderwijsaccommodatie).	x	x	x	x
• Recreatiebehoefte, ontmoetings- en servicepunten lokaal afstemmen.	x	x	x	x
• In het uitvoeringsplan "De Verbinding" aandacht besteden aan het inrichten van dorpssteunpunten.	x	x		
• Binnen het sociaal beleid blijvende aandacht besteden aan het armoedebeleid.	x	x	x	x
• Handhaven en verder ontwikkelen beleid kunst en cultuur.	x	x	x	x
• Het faciliteren van dorpsraden.	x	x	x	x
• Het opnieuw maken van een plan van een schouw van alle kernen.	x			

4. Prestatieveld 2: Jeugd

Hierbij gaat het om het voorkomen dat jongeren in problemen geraken en het ondersteunen van ouders met vragen over de opvoeding. Wij sluiten aan bij de vijf functies van het preventieve jeugdbeleid:

1. Informatie en advies over opvoeden en opgroeien;
2. Signaleren: vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen en opvoeders;
3. Toeleiding tot het hulpaanbod: het totale lokale en regionale hulpaanbod;
4. Lichtpedagogische hulp: kortdurende hulp bij problemen met opvoeden en opgroeien;
5. Coördinatie van zorg: afstemmen van meerdere vormen van hulp/zorg, inzet gezinscoaches.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente biedt kinderen en jongeren in Graft-De Rijk een veilige en stimulerende omgeving waarin zij kunnen groeien tot volwassenen die zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving. De gemeente doet dit vanuit twee sporen:

1. door het organiseren van een sluitende aanpak gericht op preventieve ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;
2. door het inrichten van een algemeen jeugdbeleid, gericht op recreatieve, sport- en culturele activiteiten.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Een veilige leefomgeving is een voorwaarde om op te groeien tot een zelfstandige, volwassen en verantwoordelijke burger (prestatieveld 1). Er ligt een relatie met prestatieveld 3 omdat de gemeente adequate en eenduidige informatie en voorlichting verstrekt over op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en opvoedingsondersteuning gericht naar ouders. Jongeren nemen deel aan de algemene voorzieningen die in de gemeente voorhanden zijn zoals gezondheidszorg, vervoer, gemeenschapsvoorzieningen e.d. (prestatieveld 5). Een relatie met de prestatievelden 6, 7, 8, 9 ligt er bij problematiek van mensen met een beperking, huiselijk geweld, met geestelijke gezondheid, huisvesting en met verslaving.

Naast jongeren en hun ouders/opvoeders hebben de gemeente (o.a. kinderopvang, consultatiebureau, basis- en voortgezet onderwijs), de provincie (verantwoordelijk voor de jeugdzorg), sportverenigingen, de GGD, Halt, De Brijderstichting (verslavingsproblematiek) en kerken een relatie met de jeugd.

De doelgroep bestaat uit kinderen en jongeren in de leeftijd van 0 tot 24 jaar en hun ouders/opvoeders.

Dit prestatieveld komt vooral tot uiting bij de volgende beleidsterreinen: peuterspeelzaalwerk en kinderopvang, gemeentelijk jeugd- en onderwijsbeleid, leerplicht, lokale educatieve beleidsagenda, lokaal gezondheidsbeleid, accommodatie- en sportbeleid en de brede schoolontwikkeling.

Wat doen we en hebben we al?

- Handhaving leerplicht (uitbesteed aan Alkmaar)
- Regionaal maatwerkplan Integrale jeugdgezondheidszorg 0 -19 jaar
- Regionaal jeugdbeleid (Triple p), impuls opvoedingsondersteuning
- Steunpunt Opvoedingsondersteuning GGD Alkmaar
- Regionaal Algemeen Meldpunt Kindermishandeling
- Jongerenwerkster voor 12 uur per week
- Jeugdbeleid Graft-De Rijk
- Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2006 – 2011, waarin aandacht voor jeugdigen
- Verschillende onderzoeken en projecten op het gebied van cultuureducatie en –participatie
- Subsidies speciaal gericht op jongeren (o.a. voor de muziekschool)

Kansen en mogelijkheden

Jeugdbeleid is op te splitsen in algemeen en preventief jeugdbeleid.

Binnen het preventieve jeugdbeleid neemt opvoedingsondersteuning een zeer belangrijke plaats in. Het gaat daarbij om zowel activiteiten gericht op jeugdigen ter voorkoming van problemen met opgroeien bij jeugdigen en gericht op ouders met problemen met opvoeden.

Vanuit dit Wmo-beleidskader willen wij het preventieve jeugdbeleid richten op alle vijf genoemde functies en daarin doelen en resultaten benoemen. Daarbinnen spelen de zorgstructuren in en rondom het onderwijs (BO en VO), consultatiebureaus, centra voor gezin en opvoeding en de GGD een belangrijke rol.

Ook het algemene jeugdbeleid heeft een rol voor wat betreft het preventief werken. Daarbinnen neemt het jongerenwerk en het faciliteren van jongerenvoorzieningen een belangrijke plaats in.

Een schoolgebouw neemt een belangrijke plaats in; immers veel kinderen en ouders maken gebruik van het gebouw.

De gemeente Graft-De Rijk is van mening dat het brede schoolconcept bijdraagt aan de doorlopende ontwikkelingslijn van jongeren. Dit past goed binnen de Wmo.

De gemeente Graft-De Rijk wil de mogelijkheden onderzoeken en benutten welke signalerings- en opvangfuncties (die tot de competenties van een brede school behoren) kunnen bijdragen

aan de preventie waar het in dit prestatieveld over gaat, bijvoorbeeld op het terrein van vrijetijdsbesteding.

We verkeren in Graft-De Rijk wat dit betreft in de gelukkige omstandigheid dat de schoolbesturen positief staan tegenover de brede schoolontwikkeling en initiatieven in die richting ondersteunen. De gemeente heeft een jongerenwerkster die welzijns- cultuur- en recreatieactiviteiten organiseert, hetgeen ook een preventieve functie heeft.

Beleidsvoornemens prestatieveld 2: jeugd	2008	2009	2010	2011
<ul style="list-style-type: none"> • Nota jeugdbeleid evalueren, voor eventuele bijstelling van het huidige jeugdbeleid. 	X			
<ul style="list-style-type: none"> • Opvoedings- en opgroei-ondersteuning versterken (onderdeel integraal jeugdbeleid). 	X	X	X	X (regionaal)
<ul style="list-style-type: none"> • In regioverband (mee-)werken aan een sluitende ketenaanpak 0 - 24 jaar van integrale zorgverlening, met bijzondere aandacht voor multi-problemsituaties (onderdeel integraal jeugdbeleid). 	X	X	X	X (regionaal)
<ul style="list-style-type: none"> • De mogelijkheden onderzoeken en benutten welke signalerings- en opvangfuncties - die tot de competenties van een brede school behoren - kunnen bijdragen aan het preventief jeugdbeleid. 	X	X	X	X
<ul style="list-style-type: none"> • Mogelijkheden van laagdrempelige steunpunten onderzoeken om in de kleine kernen opvoedings- en opgroei-problemen te voorkomen. 		X		

5. Prestatieveld 3: Informatie en advies

Hierbij gaat het om het informeren en adviseren van inwoners over hulp en ondersteuning die zij kunnen krijgen op het terrein van Welzijn, Wonen en Zorg.

Eenzijds houdt het geven van informatie en advies in dat de burger wegwijs wordt gemaakt in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij gaan om zowel algemene voorzieningen bijvoorbeeld (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag.

Ook maakt cliëntondersteuning onderdeel uit van dit prestatieveld. Cliëntondersteuning betekent de cliënt helpen bij het maken van een keuze van voorzieningen en/of het oplossen van een probleem. In 2007 werd hiertoe met ondersteuning van het ministerie van VWS een experiment uitgevoerd met een zorgmakelaar, die onder andere een informatie- en adviesfunctie heeft. Het doel hiervan is de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

Het organiseren van activiteiten gericht op het aanbieden van informatie en advies gericht op het wegwijs maken van burgers in het veld van maatschappelijke ondersteuning. De gemeente wil dit doen door het ontwikkelen van het Wmo-loket tot hét loket voor informatie over diensten, producten en voorzieningen op het gebied van Wonen, Welzijn en Zorg.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

De doelstelling van dit prestatieveld raakt alle prestatievelden. Dit prestatieveld strekt zich uit over het gemeentebreed beleid op het terrein van Welzijn, Wonen en Zorg. Alle inwoners van de gemeente Graft-De Rijk behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld, maar met name op de doelgroep mantelzorgers zal extra worden ingezet.

Wat hebben we en doen we al?

- Wmo-loket voor informatie en advies
- Aangenaam/Wonenplus consulent, die praktische dienstverlening op het gebied van wonen, welzijn en zorg voor ouderen verzorgt
- Preventieve huisbezoeken vanuit Aangenaam/WonenPlus, bij de 75+'ers in Graft-De Rijk
- Dienstverlening van RIMA (Algemeen Maatschappelijk werk)
- Seniorenkaart voor 4 gemeenten met de aanbieders van Wonen Welzijn Zorg
- WmoWebWinkel van de GGD, voor de regio Noord-Kennemerland, met alle Wmo-producten en diensten op gemeente geselecteerd
- www.zorgwijzer.nl met het aanbod van zorg- en dienstverlening

Kansen en mogelijkheden

Om te voorkomen dat de cliënt zich op meerdere plekken moet melden, is de gemeente Graft-De Rijk voorstander van de 'één loket gedachte', waarin mensen voor vragen en voorzieningen op alle Wmo-terreinen terecht kunnen. Dit loket zal door de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer vorm gegeven worden bij de gezamenlijke uitvoering van de Wmo, die vanaf januari 2008 zal starten. Deze zal aansluiten op de uitvoering van sociale zaken. De uitvoeringsorganisatie Wmo zal daarom ook in Middenbeemster komen. Deze locatie is niet voor alle inwoners uit het gebied even goed te bereiken. Daarom blijft het mogelijk om afspraken te maken op de gemeentehuizen in Graft-De Rijk en Schermer. Indien een cliënt niet naar een van deze locaties kan komen, wordt een huisbezoek afgelegd.

In het kader van "De Verbinding" wordt gewerkt aan een haalbaarheidsonderzoek voor een mogelijk te realiseren dorpservicepunt in West-Graftdijk. Dit is een mogelijke voorziening in dit Wonen-, welzijn- en zorgproject. Bij de uitwerking hiervan zouden vrijwilligers bijvoorbeeld een rol kunnen spelen bij het geven van informatie en advies in de kleine kernen. Zo kan er bijvoorbeeld behoefte blijken te zijn aan een wekelijks spreekuur of samenwerking met lokaal aanwezige organisaties zoals ouderenbonden, dorpsraden of een bibliotheekservicepunt.

Informatie en advies binnen de vertrouwde omgeving door lokale organisaties biedt voordelen. Men kent elkaar en de drempel is lager doordat de bereikbaarheid en toegankelijkheid lokaal geregeld zijn. Daarbij kunnen ouderen en vroeggepensioneerden hun kennis en ervaring inzetten.

De komende jaren wil de gemeente de informatie- en adviesfunctie ook aanbieden door meer gebruik te maken van digitale mogelijkheden zoals het aanbieden van digitale dienstverlening en de sociale kaart. De uitbreiding van het diensten- en productenpakket vindt plaats in overeenstemming met het (nog te ontwikkelen) I-&A plan en het dienstverleningsconcept van de gemeente Graft-De Rijk.

Beleidsvoornemens prestatieveld 3: Informatie en advies	2008	2009	2010	2011
<ul style="list-style-type: none"> Het Wmo-loket en haar diensten blijvend onder de aandacht van haar inwoners brengen door bijvoorbeeld een gemeentelijke website te maken en de lokale media in te schakelen. 	X	X	X	X (3 gemeenten)
<ul style="list-style-type: none"> De uitbreidingsmogelijkheden voor digitale informatie en digitaal advies onderzoeken. 				
<ul style="list-style-type: none"> Andere ontmoetingspunten in Graft-De Rijp (dorpservicepunt, dorpshuis) inzetten voor informatie en advies over Welzijn, wonen en zorg in Graft-De Rijp. 	X	X	X	X (3 gemeenten)
<ul style="list-style-type: none"> De rol van Aangenaam/WonenPlus verder onderzoeken om tot een optimale samenwerking te komen. 		X	X	X (4 gemeenten)

6. Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligerswerk

De Wmo is de eerste wet die mantelzorgers en vrijwilligers ondersteunt, faciliteert en stimuleert. Mantelzorg is langdurende zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt. Mantelzorg is vaak geen bewuste keus, maar een situatie waarin iemand langzaam maar verzeild raakt. De praktijk wijst uit dat iemand die de zorg ontvangt, steeds afhankelijker wordt van de mantelzorger. Daardoor kan de mantelzorger overbelast raken.

De vrijwillige inzet van burgers, zowel informeel en ongeorganiseerd als in georganiseerd verband, vormt een onmisbaar deel van de 'civil society'. Vrijwilligerswerk is ook bij uitstek het voertuig voor burgers om verantwoordelijkheid te nemen en niet alles van een ander of de overheid te verwachten. Met zijn vrijwillige inzet is de burger niet slechts consument van publieke diensten, maar levert hij actief een bijdrage. Hij geeft niet alleen zijn eigen 'meedoen' vorm, maar draagt ook bij aan het 'meedoen' van kwetsbare groepen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

Het behouden en stimuleren van mantelzorg en vrijwilligerswerk door het organiseren van volwaardige mantelzorg- en vrijwilligerswerkondersteuning.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Het prestatieveld 1 -sociale samenhang en leefbaarheid- is onmiskenbaar gerelateerd aan vrijwilligerswerk. Dit gaat ook op voor het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met enigerlei beperking (prestatieveld 5). De ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk houdt verband met het verstrekken van informatie en advies (prestatieveld 3). Dit prestatieveld strekt zich ook uit tot de prestatievelden 7,8 en 9; opvang voor mensen met problemen, openbare geestelijke gezondheidszorg en zorg voor mensen met een verslaving.

Dit prestatieveld komt vooral tot uiting bij de beleidsterreinen vrijwilligerswerk en mantelzorg. De relatie met bijna alle andere prestatievelden onderstreept het belang van mantelzorg en vrijwilligerswerk voor de lokale samenleving. Alle inwoners van de gemeente Graft-De Rijk behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld.

Wat doen we en hebben we al?

- Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar, dat echter vooral op Alkmaar is gericht.
- Een ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers van Aangenaam Wonen Plus
- Ondersteuning van vrijwilligers door de vrijwilligerscentrale In Purmerend zoals omschreven in de Nota Vrijwilligersbeleid 2006-2010
- Monitor mantelzorg en vrijwilligers, een deelproject uit "De Verbinding"
- Actieve vrijwilligersorganisaties, die gesubsidieerd worden
- Publiceren aanbod ten behoeve van mantelzorgers GGZ, op basis van het lokaal gezondheidsbeleid)
- "Oprichten hospice", een deelproject uit "De Verbinding"
- Lokaal gezondheidsbeleid, met o.a. speerpunt alcoholgebruik jeugd

Kansen en mogelijkheden

In een brief aan de vier colleges heeft de Wmo-cliëntenraad i.o. een pleidooi gehouden voor veel aandacht voor het mantelzorg-beleid. Zij noemden onderstaande punten.

1. *De gemeente zorgt voor informatie en advies.*
2. *De gemeente faciliteert emotionele steun*
3. *De gemeente biedt praktische ondersteuning*
4. *De gemeente ondersteunt de combinatie zorg en werk*
5. *De gemeente bevordert de belangenbehartiging*

Binnen de gemeente Graft-De Rijk zijn veel mantelzorgers actief. De gemeente heeft hen echter niet precies in beeld. Gelet op het belang van mantelzorg voor de lokale samenleving wil de gemeente deze mensen wel in beeld krijgen. De Monitor mantelzorg en vrijwilligers uit het uitvoeringsplan "De Verbinding" moet hierin duidelijkheid scheppen. Ook is hierin een rol weggelegd voor het steunpunt mantelzorg van Humanitas. Door het steunpunt een nadrukkelijke rol te geven krijgt het meer bekendheid en kan zij haar ondersteuningsaanbod onder de aandacht brengen.

Door de acht gemeenten van Noord-Kennemerland is geconstateerd dat er sprake is van gemeentegrensoverschrijdende problematiek op dit prestatieveld. Op regionaal niveau ontbreekt een overall-beeld. Om inzicht te verkrijgen in deze werkvelden hebben de samenwerkende gemeenten een onderzoek laten verrichten hoe de lokale en regionale inzet er nu uit ziet en welke fricties, tekorten of tekortkomingen er zijn. De aanbevelingen van het rapport zijn bruikbaar om de Beleidsvoornemens te formuleren, met name de rol van het regionale steunpunt Mantelzorg dat lokaal versterkt moet worden.

Beleidsvoornemens prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwilligerswerk	2008	2009	2010	2011
<ul style="list-style-type: none"> Actieve aansluiting zoeken bij het Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar en samen lokale invulling van het beleid formuleren. 	X			(regionaal)
<ul style="list-style-type: none"> Het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers actief communiceren in samenwerking met het steunpunt en andere partners. 	X	X	X	X (regionaal)
<ul style="list-style-type: none"> Regionaal optrekken als het gaat om financiering van het steunpunt Mantelzorg. 	X	X	X	X (regionaal)
<ul style="list-style-type: none"> Opzetten en uitvoeren van een monitor 'Mantelzorg en vrijwilligers' (deelproject uit "De Verbinding"). 	X			(regionaal)
<ul style="list-style-type: none"> Zonodig herijken van het vrijwilligersbeleid. 				X (3 gemeenten)

7. Prestatieveld 5: Bevorderen deelname aan de samenleving

Meedoen met de samenleving is niet voor iedereen even vanzelfsprekend. Ouderdom, handicap, sociaal-economische klasse, psychische problemen of 'moeilijkheden thuis' kunnen hindernissen opwerpen om volop mee te draaien in de maatschappij. Een wijk zonder hoge stoepen, een gemeentehuis of bibliotheek zonder drempels vergemakkelijken de deelname aan de samenleving van lichamelijk gehandicapten. De maatschappelijke deelname van bijv. verstandelijk gehandicapten wordt bevorderd indien zij door hun medeburgers geaccepteerd worden als mensen met mogelijkheden die ook zelf keuzes kunnen maken. De Wmo vraagt van de gemeente om te zorgen dat mensen met beperkingen mee kunnen doen in de samenleving.

Bij dit prestatieveld gaat het om algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente behoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. Het is belangrijk dat er bij het nadenken over deze maatregelen nagedacht is over het gebruik door verschillende groepen zodat niet achteraf blijkt dat zij bij het gebruik daarvan buiten de boot vallen. Het van te voren nadenken over de gebruiksmogelijkheden voor mensen met beperkingen noemen we 'inclusief beleid'; beleid waarbij in alle fasen van een beleidscyclus rekening wordt gehouden met verschillen tussen mensen en dan vooral met de verschillen tussen mensen met en zonder beperkingen.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente schept algemene voorwaarden die het mogelijk maken om mensen met lichamelijke en/of psychosociale belemmeringen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

Dit prestatieveld kenmerkt zich door haar collectieve karakter van de voorzieningen die getroffen moeten worden. Hierdoor bestaat een nauw verband met prestatieveld 1; leefbaarheid. De versterking van de 'civil society' komt hierin ook terug; bijvoorbeeld dat alleen met het realiseren van fysieke

bereikbaarheid niet gezegd is dat daarmee deelname aan activiteiten door mensen met beperkingen verzekerd is.

In termen van het denken in inclusief beleid houdt dit in dat het vanzelfsprekend is om (uitnodigende) activiteiten te organiseren waaraan in principe iedereen deel kan nemen.

Door het collectieve karakter is de gemeente (naast regisseur) een van de spelers binnen dit prestatieveld. Anderen zijn de SWO+G (Stichting Welzijn Ouderen en Gehandicapten), Aangenaam WonenPlus, woningcorporaties, vluchtelingenwerk, onderwijs, maatschappelijk werk, gehandicaptenplatforms, GGD, dorpsraden en het verenigingsleven.

Dit prestatieveld komt tot uiting op de beleidsterreinen toegankelijkheid openbare ruimte, levensloopbestendig en aanpasbaar bouwen, ouderen-, subsidie-, accommodaties-, jeugd- en jongerenwerkbeleid.

Alle inwoners van de gemeente Graft-De Rijk behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld.

Wat doen we en hebben we al?

- Deelprojecten uit "De Verbinding" (gemeentelijke opgave woningen; dorpservicepunten; kleinschalige woonvormen)
- Ouderenbeleid
- Subsidiebeleid
- Jeugdbeleid
- Beleid op het gebied van cultuur, recreatie en toerisme

Kansen en mogelijkheden

Maatschappelijke en demografische ontwikkelingen zijn voor de uitvoering van de Wmo van belang. Kijkend naar de gemeente Graft-De Rijk is de vergrijzing een van de belangrijkste demografische ontwikkelingen.

De belangrijkste maatschappelijke ontwikkeling is vermaatschappelijking van de zorg. Mensen die vroeger naar een verzorgingshuis gingen, blijven nu zelfstandig in hun eigen woning en krijgen zorg aan huis. Mensen met een verstandelijke of psychische beperking wonen vaak niet meer in een inrichting maar zelfstandig in wijken. Ook een verstandelijk gehandicapte heeft keuzevrijheid om te wonen waar deze wil.

Voor het ontwikkelen van een lokaal beleid op dit prestatieveld spelen lange termijnontwikkelingen een belangrijke rol. Dit is van belang om de koers te bepalen in wat de gemeente wil bereiken om haar inwoners zo lang en zo zelfstandig mogelijk te laten wonen en te laten meedoen aan de samenleving. Afhankelijk van de demografische ontwikkeling en bevolkingsopbouw kan dit per kern verschillen.

Het realiseren van woonservicezones kan een optie zijn om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. In een woonservicezone zijn alle voorzieningen op het gebied van wonen en zorg en op het gebied van woonomgeving en welzijn op elkaar afgestemd. Het inrichten van uiteenlopende vrijwillige welzijnsdiensten op kernniveau (bijvoorbeeld mantelzorgondersteuning) en het betrekken van het verenigingsleven bevorderen de sociale samenhang en solidariteit.

Basale elementen van een samenleving waaraan iedereen meedoet, worden gevormd door het algemene voorzieningenniveau, en de bereikbaarheid en bruikbaarheid daarvan. Het landelijke gebied wordt steeds meer geconfronteerd met versoering van het openbaar vervoer. Afstemming en optimaal gebruik van beschikbare vervoersmogelijkheden is van groot belang om tot efficiënte dienstverlening te komen. Een goede vervoersvoorziening is immers een manier om mensen met een beperking deel te laten nemen aan het sociale leven. Naast voorzieningen als winkels, postkantoor en

geldautomaten kan ook aan het inrichten van een vrijwilligerspool voor bijvoorbeeld huishoudelijke verzorging (prestatieveld 4) gedacht worden.

Een ander aandachtspunt is het realiseren van voldoende huisvestingsmogelijkheden voor jong en oud, werkgelegenheid en overige randvoorwaarden om de kernen aantrekkelijk te houden als woonplaats. Het overbruggen van de afstand tussen wenselijkheid en werkelijkheid bij dit prestatieveld kan de gemeente niet alleen realiseren. De eerder genoemde spelers (zie samenhang met andere prestatievelden) hebben daarin een rol en eigen verantwoordelijkheid.

Het uitwerken van dit prestatieveld kost geld, daarom zal gekeken moeten worden naar externe financieringsbronnen die bij samenwerkingspartners aanwezig zijn of elders (subsidies van provincie, rijk of EU) kunnen worden aangeboord.

Beleidsvoornemens prestatieveld 5: Bevorderen deelname aan de samenleving	2008 2009 2010 2011
<ul style="list-style-type: none"> • Uitwerken, vormgeven en implementeren van inclusief beleid, d.w.z. beleid dat zich richt op, vaak algemene, voorzieningen voor mensen met een lichamelijke dan wel psychosociale beperking. 	X (3 gemeenten)
<ul style="list-style-type: none"> • Herschrijven en opnieuw vaststellen van het ouderenbeleid, gericht op Wonen, welzijn en zorg. Uitgangspunt daarbij zijn de deelprojecten in "De Verbinding" en Aangenaam/WonenPlus. 	X (3 gemeenten)

8. Prestatieveld 6 : Voorzieningen voor mensen met een beperking

Dit prestatieveld beschrijft het onderdeel van maatschappelijke ondersteuning dat zich richt op individuele mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. De compensatieplicht in de Wmo geeft gemeenten de verplichting om beperkingen te compenseren die iemand ervaart bij het voeren van een huishouden, bij het ontmoeten van mensen of in het vervoer. Het gaat hier om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. Dat individuele gebruikskarakter van de voorziening betekent niet dat de gemeente het verlenen van die voorziening niet op collectieve wijze kan vormgeven zoals het collectief vervoer. Of men 'toegang' heeft tot een dergelijke voorziening (hulp in het huishouden, vervoersvoorzieningen, een rolstoel of woningaanpassing) hangt af van de individuele kenmerken van de persoon, die wordt vastgesteld middels een indicatie.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

De gemeente compenseert door het verstrekken van collectieve en individuele voorzieningen de lichamelijke en/of psychosociale belemmeringen van haar inwoners waardoor zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

In de gemeente Graft-De Rijk neemt de vergrijzing (net zoals in andere delen van Nederland) de komende jaren toe. In het staatje is te zien dat het aantal 75 plussers in 20 jaar verdubbelt (bron: provincie Noord Holland).

Graft-De Rijk	2005	2010	2015	2020	2025	2030
65+	835	969	1216	1342	1493	1641
75+	326	328	423	529	673	703

In de gemeente Graft-De Rijk neemt de vergrijzing (net zoals in andere delen van Nederland) de komende jaren toe. Het ligt voor de hand dat er sprake zal zijn van een toenemende behoefte aan zorg. De vraag om en inzet van mantelzorgers en vrijwilligers (prestatieveld 4) zal oplopen. De bereidheid om zich vrijwillig in te zetten voor anderen hangt weer nauw samen met het terrein van de 'civil society' (prestatieveld 1). Een link met prestatieveld 3 bestaat er omdat de gemeente gehouden is om cliënten te informeren, te adviseren en te ondersteunen bij hun zoektocht naar compensatie. Een toenemende behoefte aan zorg betekent dat er meer druk komt te staan op het beschikbare budget. Dit kan inhouden dat - om een acceptabele en haalbare uitvoering van de compensatieplicht te behouden - in voorkomende situaties collectieve voorzieningen (prestatieveld 5) als voorliggend ten opzichte van een individuele voorziening moeten worden aangemerkt.

Dit prestatieveld komt vooral tot uiting door middel van de uitvoering van de Verordening individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning c.a., zoals vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering van 21 september 2006 en de bijbehorende beleidsregels. De gemeente is naast regisseur ook inkoper van zorg. Andere spelers zijn zorgaanbieders, indicatieorganen, de Wmo cliëntenraad, Stichting Welzijn Ouderen en Gehandicapten, Ouderenbonden en Aangenaam/Wonen-Plus. Alle inwoners van de gemeente Graft-De Rijk behoren tot de doelgroep van dit prestatieveld.

Wat hebben we en doen we al?

- Verordening en Besluit individuele voorzieningen maatschappelijke ondersteuning
- De drie afzonderlijke gemeenten hebben ieder een Wmo-loket
- Evaluatierapport zorgmakelaar/omkijker (verschijnt begin 2008)
- Samenwerking met Aangenaam/Wonen-Plus
- Contracten met zorgaanbieders voor de levering van huishoudelijke verzorging
- Contract met een aanbieder/leverancier WVG-voorzieningen
- Alle locaties voor culturele activiteiten zijn toegankelijk gemaakt voor rolstoelgebruikers.

Kansen en mogelijkheden

Voorheen had de gemeente met de Wvg (Wet voorzieningen gehandicapten) te maken met het begrip 'zorgplicht' (de verplichting zorg te bieden bij een medische noodzaak). Met de Wmo is het begrip 'compensatieplicht' geïntroduceerd. De compensatieplicht (die betrekking heeft op alle prestatievelden) geeft gemeenten de opdracht voorzieningen (collectief of individueel) te treffen ter compensatie van de beperkingen die hun burgers ondervinden in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. Deze voorzieningen stellen burgers in staat om:

- a. een huishouden te voeren;
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d. andere mensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Voor het verstrekken van individuele voorzieningen kent de gemeente een verordening. In de verordening is een nieuwe voorziening opgenomen: hulp bij het huishouden. In de komende jaren zal de gemeente ervaring opdoen met deze voorziening en meer zicht krijgen op de mogelijkheden om deze voorziening zo optimaal mogelijk in te zetten voor burgers die daarop aangewezen zijn.

Het Wmo-loket

Per 1 april 2008 zal er een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie Wmo met de drie gemeenten Beemster, Graft-De Rijk en Schermer in Middenbeemster worden ingericht. Vooral nog zal gestart worden met de uitvoering van de huidige Wmo-verordeningen en –besluiten. In 2008 zal getracht worden de verordeningen en beleidsregels verder op elkaar af te stemmen en te komen tot een zo uniform mogelijke uitvoering.

Bij het afhandelen van aanvragen zal het instrument van huisbezoek zo nodig worden ingezet. Klantcontacten vinden in principe plaats in het eigen gemeentehuis of het Wmo-loket in Middenbeemster. Verder zal het loket 's morgens telefonisch bereikbaar zijn en zullen mogelijkheden van digitale dienstverlening worden onderzocht.

Beleidsvoornemens prestatieveld 6: Voorzieningen voor mensen met een beperking	2008 2009 2010 2011
<ul style="list-style-type: none"> • Herijking van het bestaande voorzieningenbeleid waarbij het uitwerken en vormgeven van de compensatieplicht centraal staat.	X (3 gemeenten)
<ul style="list-style-type: none"> • Inpassen van de taken van Zorgmakelaar/Omkijker in het Wmo-loket.	X (3 gemeenten)
<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen bedrijfsplan en vormgeven van het gezamenlijk Wmo-loket.	X (3 gemeenten)

9. Prestatieveld 7, 8 en 9: Maatschappelijk opvang, OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidszorg) en verslavingsbeleid

Maatschappelijke opvang (prestatieveld 7) omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door een of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Vrouwenopvang is het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten). Dit valt ook onder prestatieveld 7.

Onder het bieden van Openbare geestelijke gezondheidszorg (prestatieveld 8) wordt nagenoeg hetzelfde verstaan als wat in de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) nu hieronder wordt verstaan. Het gaat hier om het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg en het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen. Maar ook gaat het om het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg. Het bieden van psychosociale hulp bij rampen wordt niet in de Wmo ondergebracht. Dit is expliciet uitgezonderd van de Wmo.

Ambulante verslavingszorg (prestatieveld 9) doelt op activiteiten bestaande uit ambulante hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen en preventie hiervan, inclusief activiteiten in het kader van overlastbestrijding.

Omdat deze prestatievelden regionaal zijn georganiseerd kunt u een uitgebreidere behandeling hiervan tegemoet zien in het regionaal deel van de beleidsnota Wmo 2008 – 2011. Hierin komt ook de afstemming tussen lokale en regionale taken aan bod.

Doelstelling

De gemeente formuleert de doelstelling op dit prestatieveld als volgt:

Het op maat bieden van hulp op het terrein van maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg aan inwoners die dit nodig hebben.

Samenhang met andere prestatie- en beleidsvelden

De prestatievelden 7,8 en 9 staan onderling met elkaar in verbinding. Maatschappelijke opvang kan het gevolg zijn van problematieken die zich voordoen op het terrein van (psychische) gezondheid. Ook kan het een gevolg zijn van relatie en/of verslavingsproblematiek. In principe kunnen de prestatievelden in meer of mindere mate de overige prestatievelden raken. Zo raken ze aan leefbaarheid en sociale samenhang als er sprake is van burenoverlast als gevolg van verslavingsproblematiek.

Ook is het van belang dat de gemeente haar burgers informatie verstrekt over maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingszorg. Daarnaast werkt de gemeente aan preventie van problemen zoals het overmatig alcohol- en drugsgebruik onder jongeren (prestatieveld 3). Binnen de OGGZ zijn veel mantelzorgers actief (prestatieveld 4). Door het beschikbaar maken van algemene en individuele voorzieningen (respectievelijk prestatieveld 5 en 6) creëert de gemeente mogelijkheden om mee te kunnen doen.

Alle inwoners van de gemeente Graft-De Rijk behoren tot de doelgroep van de prestatievelden 7,8 en 9. De gemeente heeft een belangrijke rol bij deze prestatievelden. Naast regisseur is de gemeente bijvoorbeeld inkoper van zorg. Maar de gemeente heeft ook een preventieve en signalerende taak en een rol bij terugkeer in de samenleving (opvang en nazorg). Andere spelers zijn zorgaanbieders (OGGZ), de Brijderstichting (verslavingszorg), indicatieorganen en welzijnsinstellingen.

Wat hebben we en doen we al?

- In samenwerking met de gemeenten in de regio Noord-Kennemerland is er een OGGZ – convenant gesloten
- Voorlichtingsavonden aan jongeren over verslavingsproblematiek
- Stuurgroep en Steunpunt Huiselijk geweld
- Stichting De Nieuwe Opvang (onderdak en hulpverlening voor daklozen met psychosociale/psychiatrische problemen in de regio NK)
- Regionaal Algemeen Meldpunt Kindermishandeling
- Meldpunt Vangnet en Advies (onderdeel van Stichting De Nieuwe Opvang, waar burgers en organisaties meldingen kunnen maken over mensen waar zorg over bestaat, of waar overlast van wordt ervaren)
- Blijf van m'n lijf Alkmaar; opvanghuis voor vrouwen
- Brijder Stichting voor verslavingszorg
- GGZ Noord-Holland Noord

Alle genoemde instellingen werken regionaal en worden aangestuurd door het portefeuillehouders-overleg Noord-Kennemerland

Kansen en mogelijkheden

De gemeente Graft-De Rijk heeft zich aangesloten bij het regionaal meldpunt huiselijk geweld. Het regionaal meldpunt kindermishandeling en het regionaal meldpunt extreme overlast. Maatschappelijke opvang wordt geregistreerd vanuit de centrumgemeente Alkmaar. In 2006 hebben de acht gemeenten samen met alle instellingen een convenant afgesloten over de wijze waarop maatschappelijke opvang op lokaal niveau kan worden georganiseerd.

Ook de OGGZ valt onder de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente Alkmaar. Het jaar 2007 geldt als overgangsjaar. Met de gemeente Alkmaar zullen gesprekken opgestart worden over de wijze waarop preventief beleid op lokaal niveau kan plaatsvinden. Om het beleid en de bestedingen van de doeluitkering (toegekend aan de centrumgemeenten) op de prestatievelden 7, 8 en 9 te formuleren is van het belang inzicht te hebben in het gebruik en resultaat op de terreinen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en OGGZ.

Beleidsvoornemens prestatieveld 7, 8 en 9: Maatschappelijke opvang, Openbare Gezondheidszorg en verslavingsbeleid	2008	2009	2010	2011
<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met de regio beleid ontwikkelen op de prestatievelden 7, 8 en 9.	X	X	X	X (regionaal)
<ul style="list-style-type: none"> Beleid en actiepunten formuleren op het gebied van preventie, signalering en nazorg, voor zover lokaal van toepassing.			X	X (regionaal)

10. Burgerparticipatie en communicatie

Burgerparticipatie is een brede, algemene term voor alle activiteiten die de overheid onderneemt om burgers te betrekken bij haar activiteiten. Naast betrokkenheid van de inwoners is de betrokkenheid van allerhande instellingen zoals welzijnsinstellingen, zorgaanbieders, woningbouwcorporaties e.a. van belang.

Meepraten met de Wmo

Los van de wettelijke plicht, vindt de gemeente Graft-De Rijk het van groot belang om haar inwoners te betrekken bij het opstellen van het Wmo-beleidsplan. Dit gaat verder dan alleen informeren. De inwoners moeten hun mening kunnen geven over en inbreng hebben bij de totstandkoming van het beleid. Het levert inzicht in specifieke wensen en behoeften van inwoners, creëert draagvlak, draagt bij aan de ontwikkeling en betrokkenheid van individuele inwoners en bevordert de tevredenheid onder de inwoners.

Structureel overleg

In 2006 startten de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk, Schermer en Zeevang met een Wmo-cliëntenraad in oprichting. In 2007 stelde de gemeente in samenwerking met de Wmo-cliëntenraad i.o. (in oprichting) het besluit reglement Wmo-cliëntenraad op. De Wmo-cliëntenraad adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over alle prestatievelden van het Wmo-beleid. Dit vraagt van de leden van de Wmo-cliëntenraad een brede scope over het volledige Wmo-terrein en vaardigheden om op beleidsniveau te communiceren. De Wmo-cliëntenraad zal ook haar achterban moeten consulteren voor haar adviezen naar de gemeente. Er vindt periodiek overleg plaats met de gemeente.

Verantwoording

Op grond van artikel 9 van de Wmo publiceren burgemeester en wethouder jaarlijks voor 1 juli een verantwoording over de prestaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning over het voorgaande kalenderjaar. Daarmee vindt verantwoording van de resultaten van het beleid en de uitvoering plaats aan de gemeenteraad, de inwoners en de Minister. De gemeenteraad kan op basis van deze verantwoording, gehoord de inwoners en belanghebbenden, het beleid aanpassen. Om jaarlijks de verantwoording af te leggen kiest de gemeente Graft-De Rijk voor het hanteren van het model 'Handreiking Prestatiegegevens' (en de daarin aangegeven prestatie-indicatoren) van www.invoeringwmo.nl. Deze website is opgezet door het ministerie van VWS en de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) om gemeenten in Nederland te ondersteunen bij de invoering van de Wmo. Door deze te gebruiken voldoet de gemeente Graft-De Rijk aan de wettelijke eisen van verantwoording.

Communicatie

De gemeente wil een apart deel van de gemeentelijke website aan de Wmo wijden en in het burgerjaarverslag de Wmo apart opnemen. Ook wil zij middels contacten met organisaties en instellingen haar interactieve beleid vormgeven en meedoen aan een jaarlijkse expertmeeting met zorgaanbieders.

11. Bijlage I Financiën

De financiering van de Wmo verloopt via het gemeentefonds. Met het verkregen budget dienen de kosten van de uitvoering van de Wmo betaald te worden. De Wmo strekt zich uit op vele gemeentelijke terreinen; van vrijwilligerswerk, mantelzorg tot het verstrekken van individuele voorzieningen. Het uitgangspunt voor de gemeente Graft-De Rijk is dat de verstrekkingen van de voorzieningen in beginsel *budget neutraal* plaatsvinden. In een tijd van schaarse middelen biedt creatief Wmo-beleid aangrijpingspunten om de 'civil society' te vormen.

Hieronder treft u een overzicht aan van het Wmo-budget zoals dat in de gemeentebegroting 2008 is opgenomen.

			Graft-De Rijk
Huishoudelijke verzorging			
1 Netto huishoudelijke verzorging, incl. PGB budget 2007	1.209,3	84,12%	398.162,19
3 Volledig pakket thuis	-22,3	-1,55%	-7.342,28
indexatie bedrag	78,2	5,44%	25.747,36
sub-totaal	1.265,2	88,01%	416.567,28
Subsidieregelingen AWBZ			
1 Diensten bij wonen met zorg	23,9	1,66%	7.869,08
2 Zorgvernieuwingsprojecten GGZ	7,0	0,49%	2.304,75
3 Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg en vorming, training en advies	38,6	2,69%	12.709,06
4 Aanpassing bestaande ADL-clusters	0,0	0,00%	0,00
6 Collectieve GGZ-preventie	9,9	0,69%	3.259,58
sub-totaal	79,4	5,52%	26.142,46
Specifieke uitkeringen Wvg			

1	Dure woningaanpassingen	0,0	0,00%	0,00
2	Besluit bijdrage Awbz gemeenten (Bbag)	23,0	1,60%	7.572,75
	sub-totaal	23,0	1,60%	7.572,75
	Uitvoeringskosten	70,0	4,87%	23.047,51
	Totaal Wmo	1.437,6	100,00%	473.330,00

12. Bijlage II Twaalf aandachtspunten van de Wmo-cliëntenraad voor het beleidsplan

Aanbevelingen van de Wmo-raad van de gemeenten Beemster, Graft-De Rijk, Schermer en Zeevang

Algemeen

1. Wij verwachten op de eerste plaats duidelijkheid voor de inwoners wat de Wmo inhoudt op alle beleidsterreinen wat burgers kunnen verwachten wat de gemeente wel of niet kan bekendheid van het zorgloket wat de rechten en plichten van burgers zijn (van klachtenmogelijkheid tot eigen bijdragen) We zien en horen dat veel mensen nog niet bekend zijn met de Wmo. Het beleidsplan is een uitgelezen mogelijkheid voor de gemeente om dit in begrijpelijke taal en concreet aan de burgers uit te leggen.

2. In de Wmo wordt aandacht gevraagd voor kleine en kwetsbare doelgroepen (mensen met psychiatrische problemen of verstandelijke handicap, autisten, mensen met een verslaving, slachtoffers van mishandeling of huiselijk geweld). Wij vinden het goed dat deze groepen speciaal genoemd worden omdat er te snel gezegd wordt door de gemeenten dat beleid voor deze groepen gemaakt wordt in de centrumgemeente.

Al deze mensen wonen wel in onze gemeenten. Ons advies is om te onderzoeken om wie het gaat en wat deze mensen nodig hebben

3. De 4 gemeenten werken al op verschillende terreinen samen. Wij zijn voorstander van het gezamenlijk ontwikkelen van een beleidsplan Wmo met lokale accentverschillen. Minimaal verwachten we eenzelfde format voor het beleidsplan.

4. Kwaliteit en klantvriendelijkheid zijn voor ons van belang. Graag zien wij voorstellen in die richting terug in het beleidsplan. Voor ons horen daarbij o.a. een jaarlijks cliënttevredenheidsonderzoek en het vastleggen van termijnen voor de periode tussen aanvraag en beschikking van de voorzieningen.

Per prestatieveld (in willekeurige volgorde)

5. Sociale samenhang en leefbaarheid:

Op het gebied van leefbaarheid zijn de verschillen per gemeente, dorpskern of buurt groot. We vinden het essentieel om beleidsmaatregelen over leefbaarheid en sociale samenhang samen met de bewoners te ontwikkelen. Ons advies is om dit thema breed en in alle plaatsen, wijken en kernen met bewoners te bespreken.

6. Mantelzorg

Het beleid rond mantelzorg moet wat ons betreft in eerste instantie gericht zijn op bewustwording en communicatie. Heel veel mantelzorgers herkennen zich niet in de term, weten niet dat ze een doelgroep van de wet zijn en waar ze eventueel gebruik van kunnen maken. Dat is een voorwaarde om verder beleid te kunnen ontwikkelen.

7. vrijwilligers

Ook hier vinden we het belangrijk dat de gemeente weet wat vrijwilligers bezighoudt en wat de gemeente voor vrijwilligers kan betekenen. We willen dat de gemeentes eigen beleid ontwikkelen en onderhouden (meer dan een verkiezing van de vrijwilliger van het jaar). Werving&koppeling van vrijwilligers aan organisaties kan best lokaal geregeld worden, dat kan effectiever zijn dan uitbesteden aan de regionale vrijwilligerscentrale.

8. Vervoer

Het openbaar vervoer is in de regio slechter geworden en dat doet een beroep op extra doelgroepenvervoer. Wij hebben de indruk dat er veel initiatieven door elkaar lopen (buurtbus, ouderenvervoer, gehandicaptenvervoer, vervoer naar speciale activiteiten, leerlingenvervoer) maar dat de kwaliteit en bezetting van het vervoer niet goed zijn. Dat kan beter, misschien alleen al door coördinatie.

9. Compenseren van beperkingen in het dagelijks functioneren

In de verordening individuele voorzieningen is het begrip compensatieplicht opgenomen, zonder verdere omschrijving. Tot welk niveau wil de gemeente compenseren? Wat wordt verstaan onder normaal functioneren?

We willen dat die discussie op gang gebracht wordt en dat de gemeenten richtinggevende uitspraken doen. Dat is in de geest van het zorg-op-maat-idee dat in de Wmo besloten ligt. We vinden het niet goed als er gewacht wordt op jurisprudentie, zodat de rechter en niet de lokale overheid bepaalt wat het gewenste niveau van voorzieningen is.

10. Loket

Bij het loket is bekendheid van wezenlijk belang. Zorg dat iedereen er vanaf weet.

Verder vragen we aandacht voor ervaringsdeskundigheid in het loket. Wijzen de medewerkers bijvoorbeeld op het bestaan van patiëntenverenigingen en lotgenotencontact?

11. Jeugd

Voorzieningen voor tieners vragen om aandacht. In de kleine kernen vertrekken kinderen naar allerlei verschillende middelbare scholen. De binding met hun dorp en omgeving wordt daardoor minder. Het wordt wat moeilijker voor jeugd om in de directe omgeving contacten en vriendschappen te onderhouden. Clubs en activiteiten zijn dan extra belangrijk

12. Kwetsbaarheid of eenzaamheid

We merken, als bewoners, dat we soms buurtgenoten uit het oog verliezen. Zolang mensen een beetje mobiel zijn zie je ze nog, maar soms zie je mensen ineens niet meer. Wat dan?? We zouden in het beleidsplan graag beleid opgenomen zien voor eenzaamheid en sociaal isolement.

Overzicht doelstellingen per prestatieveld, huidig beleid en beleidsvoornemens

Verwijderd: Bijlage III

Prestatieveld- doelstelling	Huidig beleid Graft-De Rijk	Beleidsvoornemens Graft-De Rijk	2008 Planning	2009	2010	2011
<p>1</p> <p>De gemeente bevoelname aan het sociale leven, actief burgerschap en zelfredzaamheid van haar inwoners door dorpsgericht werken te zien als basiswerkwijze bij beleidsontwikkelingen, door ontwikkeling van dorpscentra in Graft-De Rijk te faciliteren en de diverse terreinen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidies aan verenigingen, ouderenorganisaties • Deelprojecten "De Verbinding" (waaronder steunpunten in kleine kernen) • Strategienota Land van Leeghwater • Focus op Vitaliteit • Nota Cultuurbeleid 'Graft-De Rijk, vol van cultuur en historie' • Nota Vrijwilligersbeleid • Nota Ouderenbeleid • Nota accommodatiebeleid • Notitie Burgerparticipatie 	<ul style="list-style-type: none"> • In het kader van het Masterplan accommodatiebeleid ontwikkelen met daarin aandacht voor de brede schoolontwikkeling in de vorm van en MFO (Multifunctionele onderwijsaccommodatie) • Recreatiebehoefte, ontmoetings- en servicepunten lokaal afstemmen • In het uitvoeringsplan Wwz "De Verbinding" aandacht besteden aan het inrichten van dorpssteunpunten. • Binnen het sociaal beleid blijvende aandacht besteden aan het armoedebeleid • Handhaven en verder ontwikkelen van het kunst- en cultuurbeleid • Het faciliteren van dorpsraden • Het maken van een plan van een regionale schouw van alle kernen 	X	X	X	X
			X	X	X	X
			X	X	X	X
			X	X	X	X
			X	X	X	X
			X			
<p>2</p> <p>De gemeente biedt kinderen en jongeren in Graft-De Rijk een veilige en stimulerende omgeving waarin zij kunnen groeien tot volwassenen die zelfstandig kunnen functioneren in de samenleving. De gemeente doet dit vanuit twee sporen:</p> <p>1. door het organiseren van een sluitende aanpak gericht op preventieve ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden;</p> <p>2. door het inrichten van algemeen jeugdbeleid gericht op recreatieve, sport- en culturele activiteiten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handhaving leerplicht (uitbesteed aan Alkmaar) • Regionaal maatwerkplan Integrale jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar • Regionaal jeugdbeleid (Triple p), impuls opvoedingsondersteuning • Steunpunt Opvoedingsondersteuning GGD Alkmaar • Regionaal Algemeen Meldpunt Kindermishandeling • Jongerenwerkster voor 12 uur per week • Jeugdbeleid Graft-De Rijk • Lokaal Gezondheidsbeleid, waarin aandacht voor jeugdigen • Verschillende onderzoeken en projecten op het gebied van cultuureducatie en participatie • Subsidies speciaal gericht op deelname van jeugdigen (o.a. sport en muziek) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nota jeugdbeleid evalueren, voor eventuele bijstelling van het huidige jeugdbeleid • Opvoedings- en opgroei-ondersteuning versterken (onderdeel integraal jeugdbeleid). • In regioverband (mee)werken aan een sluitende ketenaanpak 0 - 24 jaar van integrale zorgverlening met bijzondere aandacht voor multi-problemsituaties (onderdeel integraal jeugdbeleid). • De mogelijkheden onderzoeken en benutten welke van signalerings- en opvangfuncties –die tot de competenties van een brede school behoren- kunnen bijdragen aan het preventief jeugdbeleid • Mogelijkheden van laagdrempelige steunpunten onderzoeken om in de kleine kernen opvoedings- en opgroei-problemen te voorkomen. 	X	X	X	X (regionaal)
			X	X	X	X (regionaal)
			X	X	X	X
				X		
<p>3</p> <p>Het organiseren van activiteiten gericht op het aanbieden van informatie en advies om burgers wegwijs te maken in het veld van maatschappelijke ondersteuning. De gemeente wil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wmo-loket voor informatie en advies • Aangenaam/WonenPlus consultant, voor praktische dienstverlening op het gebied van Wonen, welzijn en zorg voor 	<ul style="list-style-type: none"> • Het Wmo-loket en haar diensten blijvend onder de aandacht van haar inwoners brengen door bijvoorbeeld een gemeentelijke website te maken en 	X	X	X	X (3 gemeenten)

Verwijderd: rdert d

Verwijderd: door haar inwoners te betrekken bij de ontwikkelingen van het beleid op

<p>dit doen door het ontwikkelen van het Wmo-loket tot hét loket voor informatie over diensten, producten en voorzieningen op het gebied van Wonen welzijn en zorg.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ouderen Preventieve huisbezoeken vanuit Aangenaam/ WonenPlus, bij de 75+ ers Dienstverlening van RIMA (Algemeen Maatschappelijk werk) Seniorenkaart voor 4 gemeenten met de aanbieders van Wonen, welzijn en zorg WmoWebWinkel van de GGD, voor de regio Noord-Kennemerland, met alle Wmo-producten en diensten op gemeente geselecteerd www.zorgwijzer.nl met het aanbod van zorg- en dienstverlening 	<p>de lokale media te benaderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> De uitbreidingsmogelijkheden tot digitale informatie en digitaal advies onderzoeken Andere ontmoetingspunten in Graft-De Rijk (dorpsservicepunt, dorps huis) inzetten voor informatie en advies over Welzijn, wonen en zorg in Graft-De Rijk. De rol van Aangenaam/WonenPlus verder onderzoeken om tot een optimale samenwerking te komen 	<p>X X (3 gemeenten)</p> <p>X X</p> <p>X X</p>
<p>4 Het behouden en stimuleren van mantelzorg en vrijwilligerswerk door het organiseren van volwaardige mantelzorg- en vrijwilligerswerk-ondersteuning. De gemeente wil dit doen door beleid voor ondersteuning van mantelzorg en vrijwilligerswerk uit te voeren en verder te ontwikkelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerking met het Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar, dat echter vooral op Alkmaar gericht is Een ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers van aangenaam/WonenPlus Ondersteuning van vrijwilligers door de vrijwilligerscentrale In Purmerend, zoals omschreven in de Nota Vrijwilligersbeleid 2006-2010 Deelproject Monitor mantelzorg en vrijwilligers, een deelproject uit "De Verbinding" Actieve vrijwilligersorganisaties, die gesubsidieerd worden. Meewerken aan het opzetten van een hospice als deelproject van "De Verbinding" 	<ul style="list-style-type: none"> Actieve aansluiting zoeken bij het Steunpunt Mantelzorg in Alkmaar en samen lokale invulling van het beleid formuleren Het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers actief communiceren in samenwerking met het steunpunt en andere partners Regionaal optrekken als het gaat om financiering van het steunpunt Mantelzorg Opzetten en uitvoeren van een monitor 'Mantelzorg en vrijwilligers' (deelproject uit "De Verbinding") Zonodig herijken vrijwilligersbeleid 	<p>X (regionaal)</p> <p>X X X X (regionaal)</p> <p>X X X X (regionaal)</p> <p>X (regionaal)</p> <p>X (3 gemeenten)</p>
<p>5 De gemeente schept algemene voorwaarden die het mogelijk maken om mensen met ergonomische en/of psychosociale belemmeringen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Projecten "De Verbinding" (gemeentelijke opgave woningen; dorps servicepunten; kleinschalige woonvormen) Subsidiëren van activiteiten voor de doelgroep Ouderenbeleid Beleid op het gebied van cultuur, recreatie en toerisme 	<ul style="list-style-type: none"> Uitwerken, vormgeven en implementeren van inclusief beleid, d.w.z. beleid dat zich richt op, vaak algemene, voorzieningen voor mensen met een ergonomische dan wel psychosociale beperking Herschrijven en opnieuw vaststellen van het ouderenbeleid, gericht op Wonen, welzijn en zorg. Daarbij zijn de deelprojecten in "De Verbinding" en Aangenaam/WonenPlus het uitgangspunt 	<p>X (3 gemeenten)</p> <p>X (3 gemeenten)</p>
<p>6 De gemeente compenseert door het verstrekken van collectieve en individuele voorzieningen de lichamelijke en/of psychosociale belemmeringen van haar inwoners waardoor zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De drie afzonderlijke gemeenten hebben ieder een Wmo-loket Samenwerking met aangenaam/WonenPlus Contracten met zorgaanbieders voor de levering van huishoudelijke verzorging Contract met een aanbieder/leverancier 	<ul style="list-style-type: none"> Herijking van het bestaande voorzieningenbeleid waarbij het uitwerken en vormgeven van de compensatieplicht centraal staat. Inpassen van de taken van Zorgmakelaar/Omkijker in het Wmo-loket 	<p>X (3 gemeenten)</p> <p>X (3 gemeenten)</p>

14. Bijlage IV Lijst van afkortingen

Awbz	Algemene wet bijzondere ziektekosten
Bbag	Besluit bijdrage Awbz gemeenten
Cvtm	Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg
De drie gemeenten:	Beemster, Schermer en Graft-De Rijk
De vier gemeenten:	Beemster, Schermer, Zeevang en Graft-De Rijk
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
MFO	Multifunctionele onderwijsaccommodatie
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PGB	Persoonsgebonden budget
SWO+G	Stichting Welzijn Ouderen en Gehandicapten
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Wcpv,	Wet collectieve preventie volksgezondheid
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wvg	Wet voorzieningen gehandicapten
Wwz	Wonen, welzijn en zorg
Zfw	Ziekenfondswet

15. Bijlage V WWZ (Wonen, welzijn en zorg)Project De Verbinding, omschrijving deelprojecten

Deelproject 1: programmamanagement

Doel en beoogd resultaat: een (externe) programmamanager met administratieve ondersteuning ter aansturing van het totale WWZ-programma.

Deelproject 2: communicatietraject WWZ

Doel en beoogd resultaat: De Verbinding is een omvangrijk programma. Het inschakelen van een communicatieadviseur wordt als een belangrijke succesfactor gezien.

Een belangrijk onderdeel is het eenmalig opstellen van een communicatieplan voor het programma. Daarnaast is communicatiebegeleiding op het totale programma en op de deelprojecten een belangrijk gegeven.

Deelproject 3: particuliere woningvoorraad

Doel: wegwerken van kwantitatieve tekorten in de particuliere woningvoorraad voor ouderen en mensen met beperkingen opdat zij zo lang mogelijk goed kunnen blijven wonen in hun eigen woning.

Deelproject 4 t/m 8: de gemeentelijke opgave van Schermer, Graft de Rijk, Beemster en Zeevang voor wonen met zorg

Doel: het goed huisvesten van ouderen en mensen met een beperking zodanig dat op middellange termijn 90% van de inwoners van de doelgroep in de eigen kern binnen de gemeente Schermer etc. kan blijven wonen.

Deelproject 10: ontwikkeling wijksteunpunt-breed Zuidoostbeemster

Doel en beoogd resultaat: realiseren van een wijksteunpunt-breed in Zuidoostbeemster.

Deelproject 11+ 12: steunpunten kleine kernen/ versterking winkelstructuur kleine kernen

Doel: het beschikbaar stellen dan wel faciliteren van specifieke diensten en activiteiten voor kwetsbare burgers ter ondersteuning van de woonfunctie en van de leefbaarheid in de kleine kernen.

Het voorzieningenniveau in de kleine kernen op peil houden of weer op peil brengen zodanig dat het bijdraagt aan de leefbaarheid in het algemeen en meer in het bijzonder aan een betere dienstverlening voor ouderen en mensen met beperkingen.

Deelproject 13: Monitor

Doel: blijvende aandacht voor het op peil houden van op ouderen en mensen met beperkingen gericht vrijwilligerswerk en mantelzorg.

Deelprojecten 15 + 16: Kleinschalige woonvormen

Doel: mensen met dementie en mensen met (lichte) psychiatrische en/of psychosociale problematiek - al

dan niet met AWBZ indicatie, beroep op Zorgverzekeringswet (ZVW) of WMO - in de vier gemeenten in staat stellen, ondanks (relatief ernstige) beperkingen, langer zelfstandig te laten blijven wonen.

Deelprojecten 15 + 16: Kleinschalige woonvormen

Doel: mensen met dementie en mensen met (lichte) psychiatrische en/of psychosociale problematiek - al dan niet met AWBZ indicatie, beroep op Zorgverzekeringswet (ZVW) of WMO - in de vier gemeenten in staat stellen, ondanks (relatief ernstige) beperkingen, langer zelfstandig te laten blijven wonen.

Bijlage VI Het klachtenformulier van de gemeente Graft-De Rijk

Als u een klacht wilt indienen, kunt u het onderstaande formulier gebruiken. Dit formulier kunt u vinden op de gemeentelijke website onder het kopje 'Gemeente-Loket'. Ook ligt dit formulier bij de receptie.

Datum registratie

17-03-2008

Datum / Tijd van klacht

17-03-2008 / 13:12

Klacht

Soort

Omschrijving

Adres

Locatiebeschrijving

Klager

Naam

Adres

Woonplaats

Telefoonnummer

E-mail adres

Veroorzaker

Naam

Adres

Woonplaats

Telefoonnummer